

*Zelf stappen ondernemen en je
loopbaan vormgeven*

HET ROER OM

Waar een beetje lef in je loopbaan toe kan leiden? Tot een baan als docent op een roc of een mooi laatste jaar voor je pensioen in een andere functie bij het Rijk. Marleen Jansen en Frank Duits maakten de stap.

 Irma Woud | De Beeldredactie / Freek van den Bergh

Onderzoek: vergroot je comfortzone

'Persoonlijke Inzetbaarheid en Vrijwillige Mobiliteit'. Dat is de titel van het onderzoek dat Jason Gawke, beleidsmedewerker en promovendus bij de directie Organisatie- en Personeelsbeleid Rijk (BZK) uitvoert. Het onderzoek van Gawke gaat in op het vraagstuk hoe medewerkers kunnen werken aan hun inzetbaarheid. Bekend is dat (vrijwillige) mobiliteit een middel is om inzetbaarheid te verhogen, maar Gawke stelt dat mobiliteit niet het enige middel is: 'Het gaat erom dat je op eigen initiatief de rand van je comfortzone opzoekt in je werk en loopbaan. Het effect: je blijft je stapsgewijs ontwikkelen, gaat met meer motivatie naar je werk en zet gemakkelijker vervolgstappen in je werk en loopbaan. Het verhaal van Marleen en Frank toont het belang van eigen initiatief aan. Deze intrinsieke motivatie is bepalend bij het vinden van een nieuwe passende uitdaging. Bovendien laat Frank goed zien wat recent onderzoek binnen het Rijk betoogt: leeftijd staat los van inzetbaarheid. De leidinggevende, de mobiliteitsadviseur en tooling, zoals de mobiliteitsbank, hebben hierbij een belangrijke ondersteunende rol.' Neem voor meer informatie contact op met Jason Gawke: jason.gawke2@minbzk.nl

Marleen Jansen werkte in 2013 zes jaar bij het ministerie van Economische Zaken, onder andere als medewerker Bedrijfsvoering, toen er een reorganisatie werd aangekondigd, waarbij ook haar functie dreigde te gaan vervallen. Dat was voor haar het moment om iets anders te gaan doen. 'Ik werkte toen op de afdeling Planning & Control, en zat daar niet zo goed op mijn plek. Dus toen die reorganisatie eraan kwam, ben ik gaan praten met mijn leidinggevende over een vrijwillige uitstroom. Het was ook privé een periode waarin mijn leven op z'n kop stond. En voor mij geldt dan dat ik rigoureus knopen doorhak omdat ik het vertrouwen heb dat het altijd wel weer goed komt.'

'Ik word trainer'

'Onderwijs zat altijd al in mijn achterhoofd. Ik heb in 2003 zelfs nog een jaar pabo gedaan, maar lesgeven op de basisschool paste niet bij mij, dus daar ben ik weer mee gestopt.' Trainer worden, dat had ze ook vaak bedacht als ze weer eens een cursus volgde en vol bewondering toekeek hoe de trainer erin slaagde in een paar uur tijd mensen een stapje verder te helpen. Het toeval wilde dat haar vader met pensioen ging, en actief werd in het onderwijs. Marleen dacht vaak met hem mee. 'Na een assessment bij POSG, een extern mobiliteitsbureau, bleek ik inderdaad geschikt te zijn voor het onderwijs, en ben ik eind 2013 gestart met hun particuliere onderwijsprogramma.'

Steun

Vanaf het moment dat Marleen met haar leidinggevende in gesprek ging over haar toekomst, heeft ze veel steun

gekregen. 'Mijn manager zag ook wel dat ik niet helemaal happy was met mijn baan. Ik heb alle tijd gekregen die ik nodig had. Uiteindelijk heb ik er zelf voor gekozen begin 2014 weg te gaan om me volledig te kunnen focussen op mijn studie en stage. Dat besluit gaf me veel rust.' En hoewel het werk als docent een hele omslag is in vergelijking met haar baan op het ministerie, heeft Marleen geen spijt. 'Ik had dit ook niet eerder kunnen doen, nu was ik er echt klaar voor om deze stap te zetten. Natuurlijk raakte ik een stukje zekerheid kwijt toen ik mijn baan opzegde. Maar ik ben eerder uit een baan gestapt terwijl ik nog geen nieuwe had, en ook toen kwam het goed, dus daar durfde ik wel op te vertrouwen.'

'Ik had dit niet eerder kunnen doen'

Docent roc

Sinds februari 2014 werkt Marleen als docent op een mbo-opleiding administratief en secretariaal medewerker Niveau 2. 'Ik heb gesolliciteerd op een stageplek bij het roc Mondriaan in Delft. Hier ben ik aangenomen omdat ik onder andere twintig jaar ervaring had in ondersteunende functies, zoals directiesecretaresse.' Inmiddels heeft ze een vaste aanstelling, en heeft ze naast het lesgeven enkele coördinerende taken. 'Ik voelde me hier al heel snel thuis, en ik vind het ontzettend mooi werk om jongeren tussen zestien en twintig jaar verder te helpen in hun ontwikkeling.'

Intrinsiek gemotiveerd

Haar voormalige manager Ronald Schippers kijkt tevreden terug op de stap van Marleen: 'Als afdelingssecretaris zorgde Marleen voor een menselijk perspectief en een frisse blik in de wereld van Planning & Control. Maar

Mobiliteit en VWNW

Mobiliteit is meer dan het wisselen van functie bij een reorganisatie. Wanneer je af en toe van werkomgeving of functie verandert, blijf je beter inzetbaar en doe je nieuwe kennis en ideeën op. Dit kan op vele manieren: van een tijdelijke stage tot het veranderen van takenpakket, binnen de eigen organisatie, binnen het Rijk of daarbuiten, tijdelijk of permanent. Zie ook de eind 2015 gepubliceerde Mobiliteitsbrief van minister Blok (BinnenbeRijk 2015-05) over vrijwillige mobiliteit.

Het Van Werk Naar Werk (VWNW)-beleid biedt regelingen en voorzieningen bij begeleiding naar ander werk. Het VWNW-beleid is opgenomen in de rechtspositieregels voor rijksambtenaren en is recent met een jaar verlengd tot 1 januari 2017. Je kunt verplicht kandidaat worden, en je kunt je vrijwillig aanmelden. In beide gevallen doe je mee aan een onderzoek naar je mogelijkheden. Daaruit volgt een advies en een plan op maat.

i bit.ly/vanwerknaarwerkbeleid
Mobiliteitsbrief: bit.ly/1kamerbriefmobiliteit

het was voor mij ook wel duidelijk dat ze toe was aan een nieuwe stap. Marleen was vooral intrinsiek gemotiveerd om de stap naar het onderwijs te gaan maken. Daarin heeft ze veel lef getoond. Ik vind het dan ook heel leuk om te zien dat het haar is gelukt.'

Nooit te oud

Een compleet andere baan, zoals Marleen deed, is een grote stap. Vaak genoeg blijken kleine stapjes ook om lef te vragen. Frank Duits, inmiddels gepensioneerd, werkte al meer dan veertig jaar bij de Rijksoverheid en had het naar zijn zin als informatiemanager bij de Inspectie Leefomgeving en Transport. Tot hij een andere leidinggevende kreeg met wie hij niet op één lijn zat. 'Dat was voor mij een goed moment om te kijken wat de Rijksoverheid mij nog meer kon bieden. Ik ben op de mobiliteitsbank gaan rondkijken. En toen vond ik de mogelijkheid tot het volgen van een mobiliteitstraject onder begeleiding van een mobiliteitsadviseur. Dat leek mij interessant. Ik heb diverse assessments en tests gedaan. Daar kwam uit dat ik in mijn functie als informatiemanager eigenlijk goed op mijn plek zat. Ik ben een regelaar en een oplosser en wil graag mensen helpen. Maar er zijn natuurlijk meer functies die om deze competenties vragen.'

Plezierige laatste jaren

'In de gesprekken met mijn adviseur kwam ook steeds terug dat ik nog vol in het leven sta, ik ben pas zestig, er kan nog zo veel. Ook mijn begeleidster vond dat het raar moest lopen, wilde ik niet iets anders vinden. En dat is

dus ook gelukt. Ik ben de rechterhand geworden van de programmamanager van het project Toegang. In 2015 zijn zo goed als alle rijkspassen van alle IenM-medewerkers vervangen. Dat was een hele klus. Daarbij kwamen mijn vele contacten op het ministerie goed van pas.'

Prepensioen

'Omdat ik niet meer zoveel jaren had om te werken, ben ik gaan praten met iemand van het Kennispunt Financiële Rechtspositie bij UBR|EC O&P die alles wist van pensioenen. Ik heb laten uitrekenen wat ik overhield als ik minder uren ging werken, vooruitlopend op mijn pensioen. Dat viel mij erg mee, en per 1 juli 2015 ben ik van 32 uur naar 18 uur per week gegaan. In de resterende tijd hebben mijn vrouw en ik van alles ondernomen. We zijn allebei nog goed gezond. Ook nu ik met pensioen ben sinds 4 januari dit jaar zit ik niet stil.'

Leeftijd speelt geen rol

Frank is blij dat er binnen de Rijksoverheid zoiets als een mobiliteitstraject bestaat. 'Het heeft mij verder geholpen. Het hield mij een spiegel voor: hoe zit ik in elkaar? Wat zijn mijn sterke en zwakke punten? Hoe gaat solliciteren anno 2015 in zijn werk? Ook krijg je goede tips bij het netwerken en solliciteren. En daarbij speelde mijn leeftijd geen enkele rol. Ook bij de adviseur niet. Ik ben zestig maar ze stonden nog steeds te trappelen om mij te hebben, ik heb een bak aan ervaring en kennis. Dat was mijn voordeel.'

i Kennispunt Financiële Rechtspositie:
bit.ly/KFR-ubriek

'Ik ben pas zestig, er kan nog zo veel'

